

Växjö kommuns riktlinjer för alkoholservering samt försäljning av folköl

Innehåll

Växjö kommuns riktlinjer för alkoholserving samt försäljning av folköl.....	1
Inledning	3
Bakgrund	3
Organisation.....	3
Syfte	3
Vem omfattas av riktlinjen	4
Riktlinje.....	4
Information och kontakt.....	4
Ansöka om ett serveringstillstånd.....	4
Olika typer av serveringstillstånd.....	5
Undantag.....	6
Anmälningssärenden.....	6
Handläggningstider	7
Lämplighetsprövning.....	8
Kunskapsprov.....	8
Matutbud och köksutrustning.....	9
Alkoholfria alternativ	9
Serveringstider	10
Serveringsyta.....	10
Yttranden från den egna och andra myndigheter	11
Serveringstillstånd förenat med villkor	12
Tillsyn.....	12
Inre tillsyn	12
Yttre tillsyn	12
Sanktioner enligt alkohollagen.....	13
Ansvarsfull alkoholserving - Stökfritt	13
Folköl - kontroll.....	13
Diskriminering	13
Referenser	14

Inledning

Bakgrund

Alkohollagen (2010:1622) är en skyddslagstiftning med syfte att minska alkoholens skadeverkningar och förebygga andra negativa effekter. Servering av alkoholdrycker ska ske på ett måttfullt och ansvarsfullt sätt. Utgångspunkten är att skyddet av människors hälsa går före företagsekonomiska eller näringspolitiska frågor vid tillståndsgivning. Skyddet för barn och unga ska prioriteras.

Enligt 8 kap. 9 § i alkohollagen har kommunen informationsskyldighet och ska informera om vad som gäller enligt denna lag och anslutande författningar.

Det finns inga föreskrifter som exakt anger hur riktlinjer om servering av alkoholdrycker ska vara utformade. Folkhälsomyndigheten har gett ut dokumentet "Vägledning för kommunala riktlinjer för alkoholserving" som ett stöd till kommunerna vid framtagande av riktlinjer.¹ Vägledningen är inte bindande.

Organisation

Enligt 9 kap. 5 § alkohollagen ska kommunens uppgifter enligt denna lag fullgöras av den eller de nämnder som kommunfullmäktige bestämmer. Kommunfullmäktige i Växjö kommun har beslutat att dessa uppgifter ska fullgöras av Miljö- och byggnämnden. I vissa ärenden har nämnden valt att delegera beslutanderätten till nämndens ordförande samt till förvaltningschef för vidaredelegation.

Tillståndsprovning och tillsyn finansieras av avgifter. Hur avgifterna beräknas framgår av taxa antagen i Växjö kommunfullmäktige.² Kommunens rätt att ta ut avgifter regleras i 8 kap. 10 § alkohollagen. Aktuella avgifter finns på Växjö kommuns webbplats www.vaxjo.se.

Syfte

Riktlinjerna summerar det som gäller enligt alkohollagen och tar viss hänsyn till lokala förhållanden. Genom de kommunala riktlinjerna för serveringstillstånd är syftet att skapa:

- Lika behandling för hantering av ansökningar av serveringstillstånd
- Förutsebarhet om en etablering som planeras kan ges tillstånd
- Bästa förutsättningar för en så rättssäker och snabb handläggning som möjligt
- Tydlighet över vad som förväntas av den som har ett serveringstillstånd eller söker tillstånd för alkoholserving
- Jobba för "Trygga Växjö"³ och skapa sund konkurrens och effektiv kontroll mot organiserad brottslighet.

---

¹ Folkhälsomyndigheten (2020) Vägledning för kommunala riktlinjer för alkoholserving

² Växjö Företag – Taxor och avgifter

³ Stiftelsen Växjö Charity – Projekt trygga

I Växjö kommun är det Miljö- och byggnämnden som på uppdrag av Kommunfullmäktige ansvarar för tillämpningen av alkohollagen när det gäller handläggning, tillståndsgivning och tillsyn.

Vem omfattas av riktlinjen

Växjö kommuns riktlinjer riktar sig till verksamhetsutövare i kommunen som avser att söka serveringstillstånd eller som har ett serveringstillstånd. Riktlinjerna vänder sig även till de som arbetar med prövning av serveringstillstånd, politiker och allmänheten.

Information och kontakt

På Växjö Kommuns företagswebb tillhandahålls information om serveringstillstånd och vilka avgifter som gäller. Via tillståndsguiden finns även länkar till olika ansöknings- och anmälningsärenden.⁴

För information och handläggning av tillståndsärenden ansvarar:

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Miljö och Byggavdelningen

Norra Järnvägsgatan 7

351 12 Växjö

Riktlinjer

Ansöka om ett serveringstillstånd

För att bedriva servering av alkoholdrycker krävs ett serveringstillstånd. Ansökan ska göras skriftligen, antingen via blankett eller kommunens e-tjänst. Till ansökan ska handlingar bifogas beroende av vilket typ av tillstånd som avses. Tillståndet kan utformas på olika sätt och gälla för servering till allmänheten eller till slutet sällskap. Serveringen kan vara stadigvarande eller tillfällig. Oavsett typ av tillstånd är det alltid kopplat till en juridisk eller fysisk person.⁵ Serveringstillståndet kan innefatta starköl, vin, spritdrycker, andra jästa alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat.

Den som ansöker om serveringstillstånd ska visa att han eller hon med hänsyn till sina personliga och ekonomiska förhållanden, samt omständigheter i övrigt, är lämplig att utöva serveringsverksamhet för att meddelas serveringstillstånd. Vidare ska tillståndsmyndigheten granska de relevanta kostnader som sökanden haft för att starta upp en verksamhet. Det kan till exempel handla om renoveringskostnader och inköp av inventarier. Hur verksamheten finansierats ska styrkas genom underlag som verifierar penningtransaktioner, exempelvis kontoutdrag.

Syftet med granskningen är att:

- verksamheten inte finansieras med oredovisade och/eller oskattade medel
- verksamheten inte finansieras av illegal eller kriminell verksamhet
- sökande inte är beroende av någon som är olämplig att ha serveringstillstånd

---

⁴ Växjö Företag - Tillståndsguiden

⁵ Alkohollag 2010:1622

- sökande inte är bunden av kontrakt, avtal eller andra ekonomiska avtal som väsentligt begränsar möjligheten för denne att bestämma över verksamhetens drift.

Olika typer av serveringstillstånd

Stadigvarande serveringstillstånd till allmänheten

Är ett tillstånd som gäller tills vidare och vänder sig till allmänheten.

Stadigvarande serveringstillstånd till allmänheten för paussering

Är ett tillstånd som kan meddelas för servering som endast sker under pauser i föreställning. Serveringsytan får endast omfatta foajé till en teater eller konsertlokal.

Stadigvarande serveringstillstånd till slutet sällskap, genom så kallad klubbrättighet (föreningar, företag med flera) eller festvåningsverksamhet

För att det ska kunna vara fråga om ett slutet sällskap krävs bland annat att medlemskretsen är av begränsad omfattning och känd före den aktuella tillställningen. Ett medlemskap ska inte kunna lösas i dörren. Medlemmarna ska ha ett gemensamt intresse eller samband utöver den aktuella tillställningen. Serveringstillståndet innebär att det endast får vara ett slutet sällskap åt gången och att evenemanget inte får marknadsföras till allmänheten.

Tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten och slutet sällskap

Tillfälliga serveringstillstånd är tidsbegränsade tillstånd att servera alkohol till allmänheten eller slutna sällskap.

Serveringstillstånd för allmänheten kan exempelvis vara vid en festival. Vid vissa offentliga arrangemang krävs ordningstillstånd från polismyndigheten.

Serveringstillstånd för slutna sällskap kan exempelvis vara en föreningsfest. Kriterierna för att det ska räknas som ett slutet sällskap måste vara uppfyllda (se ovan).

Tillfälliga tillstånd kan sökas för tre tillfällen per ansökningsblankett eller för en enstaka period om max tre månader under ett kalenderår. Tillfälliga tillstånd kan beviljas för maximalt 12 tillfällen per år. Vid fler än 12 tillfällen per år anses evenemanget vara återkommande och då krävs istället ett stadigvarande serveringstillstånd. Ansökan får göras max sex månader framåt i tiden från ansökningstillfället för att remissvar ska kunna hämtas in och vara aktuella inom tiden för ansökan.

Ansökan om permanent eller tillfällig förändring i befintligt stadigvarande serveringstillstånd

Gäller ändringar i serveringstillståndet rörande exempelvis serveringstider, serveringsyta eller alkoholdrycker som serveras.

Stadigvarande provsmakningstillstånd för tillverkare och partihandlare av alkoholdrycker

Tillverkare, parthandlare och bryggerier kan ansöka om tillstånd för provsmakning av egenproducerade alkoholdrycker på tillverkningsstället.

Stadigvarande serveringstillstånd för catering till slutet sällskap

Den som bedriver cateringverksamhet kan meddelas stadigvarande serveringstillstånd.⁶ Växjö kommun tillämpar följande riktlinjer för att beviljas cateringtillstånd:

- Ett väl utrustat kök för tillredning av mat
- Ett varierat utbud av förrätter, huvudrätter och efterrätter
- Catering kan endast ske i den kommun som ansökan gjorts och beviljats, om verksamhet ska ske i annan kommun måste en ansökan om cateringtillstånd göras i den aktuella kommunen
- Cateringlokal ska vid varje serveringstillfälle anmälas på särskild blankett i den kommun som serveringstillstånd beviljats. Det är den sökandes eget ansvar att lokalen är lämplig ur brandsäkerhetssynpunkt.

Undantag

För att servera alkoholdrycker krävs i det flesta fall ett serveringstillstånd. Men det finns undantag.⁷ Det krävs inte serveringstillstånd om samtliga tre punkter är uppfyllda:

- Avser att vid ett enstaka tillfälle för i förväg bestämda personer servera alkohol
- Sker utan vinstintresse och utan annan kostnad för deltagarna än kostnaden för inköp av dryckerna
- Det äger rum i lokaler där det inte bedrivs yrkesmässig försäljning av alkohol- eller lättdrycker.

Anmälningsärenden

Det finns olika typer av ärenden som ska anmälas till kommunen

Anmälan om förändring i befintligt serveringstillstånd

Vid eventuella förändringar i bolaget såsom styrelseförändringar eller andra förändringar som kan komma att påverka serveringsverksamheten ska detta anmälas till kommunen i god tid före förändringen har skett.⁸

Anmälan kryddning av snaps

Den som har stadigvarande serveringstillstånd att servera spritdrycker har rätt att krydda sprit för servering som snaps i den egna serveringsverksamheten efter anmälan till kommunen.⁹ Kryddningsverksamheten ska vara i liten skala. På anmälningsblanketten

---

⁶ 8 kap 4 § alkohollag 2010:1622

⁷ 8 kap 1 § st. 3 alkohollag 2010:1622

⁸ 9 kap 11 § alkohollag 2010:1622

⁹ 8 kap 2 § alkohollag 2010:1622

ska det framgå vilka kryddor som används, vilken spritdryck som avses och mängd som ska kryddas.

Anmälan om lokal för catering

Cateringlokal ska vid varje serveringstillfälle anmälas på särskild blankett i den kommun som serveringstillstånd beviljats.¹⁰

Anmälan provsmakning på serveringsställe eller hos tillverkare

En tillståndshavare med stadigvarande serveringstillstånd kan anordna provsmakning av alkoholdrycker inom ramen för sitt serveringstillstånd. Innan arrangemanget ska en anmälan göras till kommunen. I anmälan ska tid och plats för provsmakningen anges, vilka utställare som ska finnas på plats, vilka drycker som ska erbjudas provsmakning av, hur biljettförsäljning ska gå till samt hur ordning och nykterhet ska säkerställas.

Det är också möjligt för partihandlare/utställare att erhålla tillfälligt tillstånd för provsmakning, antingen enskilt eller gemensamt. Detta tillstånd gäller enbart provsmakning av den eller de drycker tillståndet omfattar. Vid provsmakning av en dryck ges en mycket liten mängd, en matsked eller mindre. Tillståndet ska endast ges i samband med mässor, antingen renodlade vin-, öl- eller spritmässor eller om drycken är en del av andra produkter som mässan omfattar, exempelvis köksmässor.

Anmälan om serveringsansvarig personal

Vid servering av alkoholdrycker ska det finnas en serveringsansvarig på plats under hela serveringstiden. Serveringsansvarig ska ha fyllt 20 år och av tillståndshavaren bedömas vara lämplig för uppgiften. Serveringsansvarig personal ska anmälas till kommunen med namn och personnummer.

Anmälan om uppstartad eller avslutad servering eller detaljhandel med folköl

Folköl är öl som överstiger 2,25 volymprocent, men inte 3,5 volymprocent. Folkölsförsäljning får ske antingen genom detaljhandel i butiker¹¹ eller genom servering.¹² En anmälan ska göras till kommunen och försäljningen får inte påbörjas förrän anmälan har lämnats in. Till anmälan ska bifogas ett egenkontrollprogram som beskriver hur verksamhetsinnehavaren ser till så att alkohollagens bestämmelser efterlevs.

Finns serveringstillstånd i lokal där folkölsförsäljning eller servering sker behövs det inte anmälas till kommunen.

Handläggningstider

Beräknade handläggningstider för serveringstillstånd finns angivet på Växjö Kommuns hemsida. Kommunen fattar beslut i ärende om serveringstillstånd inom fyra månader från det att en fullständig ansökan har kommit in till kommunen.¹³ Handläggningstiden

---

¹⁰ 8 kap 4 § alkohollag 2010:1622

¹¹ 5 kap. 5 § alkohollag 2010:1622

¹² 8 kap. 8 § alkohollag 2010:1622

¹³ 5 § alkoholförordning 2010:1636

beräknas efter det att ansökan är komplett, dvs inkommit i sin helhet och alla handlingar har inkommit.

Lämplighetsprövning

Serveringstillstånd får endast meddelas den som med hänsyn till personliga och ekonomiska förhållanden är lämplig att utöva serveringsverksamheten.¹⁴

Lämplighetsprövning görs av Miljö- och byggnämnden på alla verksamheter som innehar serveringstillstånd. Lämplighetsprövningen görs främst i samband med en ansökan om serveringstillstånd, en ansökan om ändring i ägandeskap samt vid inre tillsyn. Miljö- och byggnämnden beslutar vilka personer som klassas som personer med betydande inflytande (PBI) och som därmed ska prövas. Personer med betydande inflytande kan t.ex. vara styrelseledamöter, verkställande direktör, firmatecknare, aktieägare och restaurangchef. Lämplighetsprövningen görs i samråd med andra myndigheter där kommunen bland annat begär in uppgifter och yttrande från Polismyndigheten, Skatteverket och Kronofogdemyndigheten.

Vid en ansökan om tillstånd eller förändring av ägandeskap är det sökanden som ska visa sin lämplighet. Detta innebär att denne på egen hand, eller efter begäran av handläggaren ska inkomma med de handlingar som behövs för prövningen. Om sökanden inte lämnar in de handlingar som begärs in kan ansökan komma att avslås.

Vissa handlingar omfattas av sekretess.¹⁵ Vid behandling av en ansökan om serveringstillstånd lämnas valda delar ut till Polismyndigheten, Skatteverket, Kronofogdemyndigheten samt hälsoskydd på Miljö- och Byggavdelningen.

Kunskapsprov

För att utöva serveringsverksamhets krävs godkänt kunskapsprov för att visa att han eller hon har de kunskaper som krävs om alkohollagen och anslutande föreskrifter från Folkhälsomyndigheten.¹⁶

Om sökanden är ett företag eller en förening är det två av de personer med betydande inflytande i serveringsverksamheten som ska avlägga godkänt resultat på kunskapsprovet. Det är kommunen som bedömer vilka personer som har betydande inflytande. I företag eller föreningar med två eller färre styrelseledamöter så kan det räcka med att en person klarar kunskapsprovet.

Sökanden ges möjlighet till två omprov inom ramen för en tillståndsansökan. Om inte godkänt resultat uppnås på tredje försöket avslås ansökan. Därefter kan ny ansökan lämnas in och en ny ansökningsavgift debiteras. Resultatet från kunskapsprovet delges senast två arbetsdagar efter avlagt prov. Miljö- och byggnämnden tar ut en avgift enligt

---

¹⁴ 8 kap 12 § alkohollag 2010:1622

¹⁵ 30 kap 20 § Offentlighets- och sekretesslagen SFS 2009:400

¹⁶ 8 kap 12 § alkohollag 2010:1622

gällande taxa för kunskapsprovet. Avgiften debiteras i efterhand. Kommunen kan bistå med tolk vid behov. Växjö kommun erbjuder endast kunskapsprov i samband med ansökningar om serveringstillstånd eller andra tillfällen som kräver det.

Det kan finnas undantag från kravet. Undantag kan exempelvis handla om att den sökande kan antas ha den kunskap som behövs.¹⁷

Matutbud och köksutrustning

Stadigvarande serveringstillstånd till allmänheten medges endast om serveringsstället har ett eget kök i anslutning till serveringslokalen. Köket måste hålla en viss standard och göra det möjligt att tillhandahålla ett varierat utbud av maträtter. Utrustning som spisar i vanliga hushåll eller mikrovågsugnar för uppvärmning av prefabricerad mat håller inte tillräcklig standard. Köket ska användas i verksamheten, vilket innebär att maten ska lagas eller på annat sätt tillredas i det kök som ligger i anslutning till serveringslokalen.¹⁸ Lokalen ska vara registrerad som livsmedelsanläggning vilket innebär att de livsmedelshygieniska krav som gäller inom EU och som garanterar att lokal och utrustning håller en viss standard ska vara uppfyllda.¹⁹

Ett serveringsställe med stadigvarande serveringstillstånd till allmänheten ska tillhandahålla lagad eller på annat sätt tillredd mat fram till 21:00. Enligt Växjö kommuns riktlinje ska ett varierat utbud av maträtter bestå av minst två förrätter, två huvudrätter och två efterrätter mellan klockan 14:00-21:00. Växjö kommuns riktlinje medger undantag från ovanstående krav vid lunchservering mellan klockan 11:00-14:00 då två rätter godkänns. Exempelvis ska två olika alternativ för dagens lunch eller lunchbuffé kunna erbjudas.

Efter klockan 21:00 får matutbudet begränsas till ett fåtal enklare tillagade rätter. Enligt Växjö kommuns riktlinje ska gästerna kunna erbjudas två olika tillagade rätter av enklare slag. Enbart chips eller nötter är inte att anse som maträtter.²⁰

Alkoholfria alternativ

Vid servering av alkoholdrycker ska ett utbud av lättdrycker finnas att tillgå i tillfredsställande omfattning.²¹ I Växjö kommun innebär ett tillfredsställande utbud att ett motsvarande alkoholfritt dryckesalternativ ska kunna erbjudas till varje alkoholhaltig dryck, det vill säga

- Om öl serveras ska alkoholfri öl kunna erbjudas
- Om vin serveras ska alternativ till vinet finnas. exempelvis alkoholfritt vin och/eller någon typ av must
- Om drinkar serveras ska alkoholfria drinkar kunna erbjudas

---

¹⁷ Folkhälsomyndigheten Folkmyndighetens föreskrifter om kunskapsprov (2014) FoHMFS 2014:7

¹⁸ 8 kap 15 § alkohollag 2010:1622

¹⁹ Folkhälsomyndigheten (2020) Vägledning för kommunala riktlinjer för alkoholserving

²⁰ Proposition 2009/10:125 En ny alkohollag

²¹ 8 kap 22 § alkohollag 2010:1622

Serveringstider

Normaltid för servering av alkohol är enligt alkohollagen 11:00-01:00.²² Växjö kommun kan efter särskild prövning tidigarelägga eller förlänga serveringstiden. Till grund för beslut om förlängda serveringstider ligger följande överväganden:

- För utökad serveringstid ska ett restriktivt synsätt gälla. En grundförutsättning är att det bedöms att det inte finns risk för det som i alkohollagen benämns som olägenheter i fråga om ordning och nykterhet eller särskild risk för människors hälsa
- Polismyndighetens yttrande om risk för ordning- eller säkerhetsproblem samt miljö- och byggnämndens synpunkter om risker för t.ex. närboendestörningar tillmäts stor betydelse
- En individuell prövning enligt alkohollagen måste alltid göras. Det finns ingen generell rätt att få servera alkohol utöver normal serveringstid.

Serveringsyta

Lokal

Serveringstillstånd är knutet till en viss fysisk plats. Det innebär att ett serveringstillstånd inte kan användas på flera platser. Om tillståndet avser stadigvarande servering krävs en lokal. Ett serveringsställe ska avse ett visst avgränsat utrymme som disponeras av tillståndshavaren.²³ Den som ansöker om ett serveringstillstånd ska ha ett gällande hyreskontrakt för lokalen. Hyresvärden ska även medge alkoholservering i lokalen. Sökande ska på begäran kunna uppvisa underlag på högst antal personer som får vistas i lokalen samtidigt.

För tillfälliga evenemang krävs inte att servering sker i en lokal. Däremot ska tillståndshavare fortfarande disponera ett visst avgränsat utrymme. Det innebär att det finns ett tillstånd för offentlig tillställning utfärdat av Polismyndigheten för platsen där evenemanget äger rum.

Inom serveringsytan och angränsande områden ska det vara möjligt att ha en god överblickbarhet för att säkerställa ordning och nykterhet.

Gemensam serveringsyta

Flera tillståndshavare har möjlighet att nyttja ett gemensamt serveringsutrymme. Ett särskilt tillstånd kan därför beviljas för att få servera på samma yta under förutsättning att de som ansöker om gemensamt serveringsutrymme har ett eget serveringstillstånd.²⁴ Avgränsning av det gemensamma utrymmet ska vara tydligt.

Uteservering

---

²² 8 kap. 19 § alkohollag 2010:1622

²³ 8 kap 14 § alkohollag 2010:1622

²⁴ 8 kap 14 § andra stycket alkohollag 2010:1622

För den som har möjlighet är det tillåtet att ha en uteservering i anslutning till restauranglokalen. Vid uteservering gäller samma regler som vid annan alkoholservice. Uteserveringen ska vara inhägnad på ett sådant sätt att det är tydligt var serveringsytan börjar och slutar. Avgränsningen kan se ut på olika sätt och kommunen gör en bedömning av lämplig avgränsning i varje enskilt fall. Kommunen kan vid tillståndsgivningen besluta om kortare serveringstider på en uteservering än i restauranglokalen. Vid beslut om serveringstillstånd kan kommunen villkora tiden för när uteserveringen ska vara utrymd om det föreligger risk för närboendestörningar.

Om kommunen inte har villkorat tillståndet med en särskild utrymningstid för uteservering gäller samma utrymningstid som för serveringsstället, det vill säga 30 minuter.

För mer information kring utformning av uteserveringar se Växjö kommuns "Riktlinjer för utformning av stadsmiljö".²⁵

Yttranden från den egna och andra myndigheter

Vid en ansökan om serveringstillstånd skickas remisser till myndigheter om sökanden och om verksamheten.

Polismyndigheten yttrar sig avseende ordningsläget och den sökandes personliga vandel.

Räddningstjänsten yttrar sig avseende brandsäkerheten i serveringslokalen. Sökanden ska säkerställa att serveringslokalen är brandsäker. Tillståndshavaren ansvarar för att personantalet inte överstiger det maximala för lokalen, att nödutgångar alltid ska vara fria för utrymning och att det finns korrekt släckutrustning.

Skatteverket yttrar sig avseende den sökandes ekonomiska förhållanden så som eventuella försenade skattebetalningar eller beslut om kontrollavgifter.

Kronofogden lämnar uppgifter kring eventuella betalningsanmärkningar.

Miljö- och byggavdelningen yttrar sig angående eventuella närboendestörningar.

Olägenheter på grund av serveringsställets belägenhet eller andra skäl

Kommunen får vägra serveringstillstånd om serveringsstället på grund av dess placering eller andra skäl kan befaras medföra olägenheter i fråga om ordning och nykterhet, eller medföra särskild risk för människors hälsa.²⁶ Serveringsställets belägenhet är av särskild vikt vid tillståndsprövning exempelvis närheten till skolor eller fritidsgårdar där ungdomar vistas eller samlas, bostadsområden där buller från serveringsstället kan ge upphov till störningar kan tas i beaktande vid tillståndsprövning.

---

²⁵ Växjö kommun (2020) Riktlinjer för utformning av stadsmiljö

²⁶ 8 kap 17 § alkohollag 2010:1622

Det görs en samlad bedömning vid tillståndsprövning utifrån inskickade ansökningshandlingar, yttranden från remissinstanser samt den kunskap som tillståndsmyndigheten har förvärvat om exempelvis det aktuella området, om sökanden och/eller om serveringsstället.

Serveringstillstånd förenat med villkor

Enligt allmänna förvaltningsrättsliga principer kan en kommun meddela villkor vid tillståndsgivning. Syftet är att motverka alkoholpolitiska skadeverkningar. Villkor kan alltså endast meddelas vid tillfället för beslut om serveringstillstånd eller vid utökning av ett gällande tillstånd till exempel förlängd serveringstid, utökning av serveringslokal och/eller serveringsutrymme. Villkoren får inte vara generella utan behovet ska bedömas i varje enskilt fall. Kommunen kan i sina riktlinjer beskriva under vilka förutsättningar ett beslut kan komma att villkoras.

Växjö kommun kan vid beslut om serveringstillstånd ställa villkor om exempelvis:

- förordnade om ordningsvakter efter ett visst klockslag eller vid olika typer av evenemang
- begränsning av antal gäster på ett serveringsställe
- begränsning av servering genom att endast tillåta bordsservering
- att uteserveringar ska vara bemannade med personal

Tillsyn

I Växjö kommun bedrivs två typer av tillsyn - inre och yttre. All tillsyn sker löpande under året och följer den tillsynsplan som kommunen enligt lag är skyldiga att upprätta.²⁷

Inre tillsyn

Inre tillsyn innebär att Växjö kommun prövar om serveringsställen uppfyller lagens krav vad gäller personlig och ekonomisk lämplighet. Vid en inre tillsyn görs bland annat följande:

- Kreditupplysning på företaget som innehar serveringstillstånd
- Kontroll av restaurangrapporter
- Lämplighetsprövning

Yttre tillsyn

Yttre tillsyn innebär att Växjö kommun gör ett besök på serveringsstället i syfte att kontrollera att alkohollagens krav efterlevs. Vi kontrollerar att serveringen sker på ett ansvarsfullt sätt och att kraven på ordning och nykterhet följs.

---

²⁷ 9 kap. 2 § alkohollag 2010:1622

Ingripande enligt alkohollagen

En tillståndshavare som inte följer alkohollagens bestämmelser kan meddelas en sanktion. Alkohollagens sanktionssystem följer en trappa som utgörs av erinran, varning och återkallelse.²⁸

Erinran

Är en påföljd som används vid lindrigare förseelser och brister.

Varning

Är en påföljd som används vid allvarliga brister eller då bristerna är lindriga men återkommande.

Återkallelse

Är en påföljd som kan användas då varning redan meddelats utan att rättelse sker eller vid grova överträdelser. Återkallelse kan även ske direkt då förutsättningarna för tillståndets beviljande inte längre är uppfyllda.

Ansvarsfull alkoholserving - Stökfritt

Ansvarsfull alkoholserving är en viktig arbetsmetod för att förebygga och minska alkoholrelaterat våld och skador i restaurangmiljöer. Ansvarsfull alkoholserving uppnås genom att krogar och restauranger inte serverar alkohol till berusade gäster och inte heller till gäster under 18 år. I Växjö kommun ges utbildning i ansvarsfull alkoholserving under namnet "Stökfritt" två gånger per år. Utbildningen riktar sig till krögare och krogpersonal och ger grundläggande kunskaper i bland annat alkohollagen, alkoholens medicinska effekter och konflikthantering.²⁹

Folköl – kontroll

Vid tillsyn av folkölsförsäljning kontrolleras bland annat verksamhetens egenkontrollprogram och matutbud. Om inte alkohollagen efterföljs kan en varning eller förbud av försäljning meddelas till verksamhetsutövaren.

Kommunen kan utföra kontrollköp för att säkerställa att ålderskontroll utförs i enlighet med alkohollagen.

Diskriminering

Växjö är en mångkulturell kommun vilket återspeglas i stadens restaurang- och nöjesliv.

I Växjö kommun ska alla ha lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter oavsett etnisk och kulturell bakgrund, kön, religion, sexuell läggning, funktionsvariation eller social ställning.

---

²⁸ 9 kap. 17 – 18 § alkohollag 2010:1622

²⁹ Länsstyrelsen Kronoberg (2010) Arbetet mot våld och stök på krogen - Spelar det någon roll Krögarintervjuer och brottsstatistik inom projektet Stökfritt

Dessa riktlinjer ska vara vägledande för kommunens insatser. Kommunen ska arbeta för att motverka olaga diskriminering i samband med restaurangbesök och med detta förhindra att någon särbehandlas och exempelvis nekas inträde till serveringsställe. Erkänt eller lagakraftvunnet diskrimineringsbrott bedöms allvarligt och innebär normalt sett att serveringstillståndet ska återkallas.

Referenser

Folkhälsomyndigheten (2020) artikelnummer 20048 [Vägledning för kommunala riktlinjer för alkoholservice – Folkhälsomyndigheten \(folkhalsomyndigheten.se\)](#)

Folkhälsomyndigheten Folkmyndighetens föreskrifter om kunskapsprov (2014) FoHMFS 2014:7

[FoHMFS 2014:7 Folkhälsomyndighetens föreskrifter om kunskapsprov \(folkhalsomyndigheten.se\)](#)

Länsstyrelsen Kronoberg (2010) Arbetet mot våld och stök på krogen - Spelar det någon roll Krögarintervjuer och brottsstatistik inom projektet Stökfritt [Arbetet mot våld och stök på krogen - Spelar det någon roll Krögarintervjuer och brottsstatistik inom projektet Stökfritt | Länsstyrelsen Kronoberg \(lansstyrelsen.se\)](#)

SFS 2010:1622 Alkohollag [Alkohollag \(2010:1622\) | Sveriges riksdag \(riksdagen.se\)](#)

Stiftelsen Växjö Charity - Projekt trygga [Projekt Trygga | Växjö Charity \(vaxjocharity.se\)](#)

Växjö företag - Taxor och avgifter [Alkoholservice - Växjö Företag \(vaxjo.se\)](#)

Växjö kommun Riktlinjer för utformning av stadsmiljö (2020) - [Nya riktlinjer för en attraktiv och tillgänglig stad - Växjö kommun \(vaxjo.se\)](#)

Växjö företag - tillståndsguiden [Tillståndsguiden - Växjö Företag \(vaxjo.se\)](#)